

COMISIE

DECIZIA COMISIEI

din 22 octombrie 2007

de acordare a unei derogări solicitate de Irlanda în conformitate cu Directiva 91/676/CEE a Consiliului privind protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole

[notificată cu numărul C(2007) 5095]

(Numai versiunea în limba engleză este autentică)

(2007/697/CE)

COMISIA COMUNITĂȚILOR EUROPENE,

(*Good Agricultural Practice for the Protection of Waters*) Regulations, 2006 (Statutory Instrument Number 378 of 2006).

având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Europene,

având în vedere Directiva 91/676/CEE a Consiliului din 12 decembrie 1991 privind protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole⁽¹⁾, în special anexa III punctul 2 al treilea paragraf,

întrucât:

(1) În cazul în care cantitatea de efluenți pe care un stat membru intenționează să o aplice anual pe hectar diferă de cea stabilită în anexa III punctul 2 al doilea paragraf prima teză și litera (a) la Directiva 91/676/CEE, această cantitate trebuie stabilită astfel încât să nu împiedice îndeplinirea obiectivelor specificate în articolul 1 al respectivei directive și trebuie justificată pe baza unor criterii obiective, precum, în cazul de față, perioade lungi de vegetație și culturi cu o puternică absorbție de azot.

(2) La 12 noiembrie 2004, Irlanda a prezentat Comisiei o cerere de derogare în conformitate cu anexa III punctul 2 al treilea paragraf la Directiva 91/676/CEE. La 18 octombrie 2006, a fost prezentată o cerere actualizată, bazată pe regulamentele revizuite *European Communities*

(3) Derogarea solicitată are în vedere intenția Irlandei de a permite împrăștierea anuală a 250 kg de azot pe hectar, din efluenți de la complexe zootehnice care provin din exploatații agricole al căror teren este pășune în proporție de cel puțin 80 %. Derogarea ar putea să se aplice unui număr maxim de 10 000 de exploatații de bovine din Irlanda care reprezintă 8 % din totalul exploatațiilor, 8 % din suprafața agricolă utilizată și 20 % din efectivele de animale mari.

(4) Legislația irlandeză de punere în aplicare a Directivei 91/676/CEE, *European Communities (Good Agricultural Practice for the Protection of Waters) Regulations, 2006 (Statutory Instrument Number 378 of 2006)*, se aplică în egală măsură derogării solicitate.

(5) Legislația irlandeză de punere în aplicare a Directivei 91/676/CEE include aplicarea ratelor maxime de fertilizare atât pentru azot, cât și pentru fosfat. Aceste rate maxime de fertilizare se diferențiază pe baza conținutului de azot și de fosfat din sol și, prin urmare, iau în calcul contribuția de azot și de fosfat din sol.

(6) Al treilea raport privind punerea în aplicare în Irlanda a directivei privind nitrații și rapoartele recente ale Agenției pentru Protecția Mediului, pentru perioada 2001-2003, care au fost prezentate Comisiei, au arătat că media concentrației de nitrați înregistrată în apa subterană este de ordinul a 2,5 mg/l și că s-au înregistrat concentrații de nitrați mai mari de 50 mg/l la cel mult 2 % din punctele de prelevare. Datele referitoare la calitatea apei din râuri în perioada 2000-2003 au indicat că valoarea medie a nitraților la stațiile de monitorizare Eurowaternet este de 6,9 mg/l.

⁽¹⁾ JO L 375, 31.12.1991, p. 1. Directivă modificată prin Regulamentul (CE) nr. 1882/2003 al Parlamentului European și al Consiliului (JO L 284, 31.10.2003, p. 1).

- (7) 70 % din punctele de monitorizare a apei subterane au indicat tendințe stabile sau în scădere a concentrației de nitrați; s-a înregistrat o calitate îmbunătățită a apei râurilor în 2001-2003 în comparație cu perioada anterioară de raportare 1995-1997 și o inversare a înrăutățirii calității apei, care se constatase de la sfârșitul anilor 1980. De asemenea, s-a observat un declin al lacurilor hipertrofile.
- (8) În conformitate cu articolul 3 alineatul (5) din Directiva 91/676/CEE, Irlanda aplică pe întreg teritoriul său un program de acțiune, în conformitate cu *European Communities (Good Agricultural Practice for the Protection of Waters) Regulations, 2006 (Statutory Instrument Number 378 of 2006)*.
- (9) Numărul de animale și utilizarea îngrășămintelor chimice au scăzut în ultimul deceniu. Numărul bovinelor, al porcinelor și al ovinelor a scăzut cu 7 %, 3 % și respectiv 17 % în perioada 1997-2004. Încărcătura medie de azot din efluenți de la complexe zootehnice a fost de 103 kg/ha în 2004, reducându-se semnificativ în raport cu cantitatea înregistrată în 1998, de 140 kg/ha. Încărcătura medie de fosfor (P) a fost de 16 kg/ha. Utilizarea de îngrășăminte chimice cu azot a scăzut cu 21 % în perioada 1999-2005, iar utilizarea de fertilizanți cu fosfor a scăzut cu 37 % în perioada 1995-2005.
- (10) În Irlanda, 90 % din terenul agricol este destinat pășunilor, prevalând tipurile de pășune adaptate producției de iarbă. Per ansamblu, în exploatațiile cu pășuni, 47 % din terenul agricol este exploatat extensiv și prezintă, așadar, o rată relativ redusă de stocare și contribuții mici de fertilizanți, 36 % este exploatat potrivit programelor de agromediu (sistemul de protecție a mediului rural, sistemul REP) și numai 7 % este exploatat intensiv; 10 % este utilizat pentru agricultura arabilă. Cantitatea medie de îngrășăminte chimice utilizată pe pășune este de 82 kg/ha de azot și 7,6 kg/ha de fosfor.
- (11) Climatul irlandez, caracterizat prin ploi anuale distribuite uniform pe parcursul anului și o variație anuală relativ redusă a temperaturilor, permite o perioadă lungă de creștere a ierbii, de la 330 de zile pe an în sud-vest la aproximativ 250 de zile pe an în nord-est.
- (12) Documentele tehnice și științifice prezentate de Irlanda în notificarea sa demonstrează că această cantitate propusă de 250 kg pe hectar pe an de azot din efluenți de la complexe zootehnice de erbivore, în exploatații cu cel puțin 80 % pășune, se justifică pe baza unor criterii obiective, precum perioade lungi de vegetație și culturi cu o puternică absorbție de azot.
- (13) Prin urmare, Comisia consideră că această cantitate de efluenți solicitată de Irlanda nu va aduce nicio atingere realizării obiectivelor Directivei 91/676/CEE, cu condiția respectării anumitor condiții stricte.
- (14) Prezenta decizie ar trebui să fie aplicabilă în asociere cu programul de acțiune al Irlandei, *European Communities (Good Agricultural Practice for the Protection of Waters) Regulations, 2006 (Statutory Instrument Number 378 of 2006)*.
- (15) Măsurile prevăzute de prezenta decizie sunt în conformitate cu avizul Comitetului pentru nitrați, instituit în temeiul articolului 9 din Directiva 91/676/CEE,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Se acordă derogarea solicitată de Irlanda prin scrisoarea din data de 18 octombrie 2006, cu scopul de a permite o cantitate mai mare de efluenți de la complexe zootehnice decât cea prevăzută în anexa III punctul 2 al doilea paragraf prima teză și litera (a) la Directiva 91/676/CEE, în condițiile prevăzute de prezenta decizie.

Articolul 2

Definiții

În sensul prezentei decizii, se aplică următoarele definiții:

- (a) „exploatații cu pășuni” înseamnă exploatații în care cel puțin 80 % din terenul agricol disponibil pentru împrăștierea efluenților reprezintă iarbă;
- (b) „animale erbivore” înseamnă bovine (cu excepția vițelilor), ovine, cervide, caprine și cabaline;
- (c) „pășune” înseamnă terenul cultivat permanent sau temporar cu iarbă (temporar înseamnă mai puțin de patru ani).

Articolul 3

Domeniul de aplicare

Prezenta decizie se aplică exploatațiilor cu pășuni, de la caz la caz și în condițiile stabilite la articolele 4, 5 și 6.

Articolul 4**Autorizarea și angajamentele anuale**

(1) Agricultorii care doresc să beneficieze de o derogare înaintează anual o cerere autorităților competente.

(2) Pe lângă cererea anuală menționată la alineatul (1), aceștia se angajează, în scris, să respecte condițiile prevăzute la articolele 5 și 6.

(3) Autoritățile competente se asigură că toate cererile de derogare sunt supuse controlului administrativ. În cazul în care, în urma controlului realizat de autoritățile naționale pentru cererile menționate la alineatul (1), se demonstrează că nu sunt îndeplinite condițiile prevăzute la articolele 5 și 6, solicitantul este informat despre aceasta. În acest caz, cererea se consideră refuzată.

Articolul 5**Împrăștierea efluenților și a altor fertilizanți**

(1) Cantitatea de efluenți de la complexele zootehnice provenite de la animale erbivore, împrăștiată în fiecare an în exploatațile cu pășuni, inclusiv de către animale, nu depășește cantitatea de efluenți care conține 250 kg de azot pe hectar, în condițiile prevăzute la alineatele (2)-(7).

(2) Totalitatea aporturilor de azot nu depășește cererea previzibilă de elemente nutritive a culturii vizate și ia în considerare aportul adus de sol. Cantitatea totală de azot împrăștiată se diferențiază pe baza ratei de stocare și a productivității pășunii.

(3) Fiecare exploatație stabilește un plan de fertilizare în care se descrie rotația culturilor pe terenurile agricole și planificarea împrăștierei efluenților, precum și a îngrășămintelor chimice cu azot și fosfat. Planul este disponibil în cadrul exploatației, cel târziu la 1 martie.

Planul de fertilizare cuprinde următoarele date:

(a) numărul de animale, o descriere a sistemului de adăpostire și depozitare, inclusiv volumul disponibil pentru depozitarea efluenților;

(b) un calcul al cantității de azot (mai puțin pierderile înregistrate la adăpostire și depozitare) și de fosfor provenite din efluenți și produse în cadrul exploatației;

(c) rotația culturilor și suprafața alocată fiecărei culturi, inclusiv o hartă schematică indicând amplasarea fiecărui teren;

(d) necesarul de azot și de fosfor prevăzut pentru culturi;

(e) cantitatea și tipul de efluent distribuit în interiorul sau în exteriorul exploatației;

(f) rezultatele analizei solului privind cantitatea de azot și de fosfor din sol, după caz;

(g) împrăștierea de azot și de fosfor din efluenți pe fiecare teren (parcele omogene din cadrul exploatației în funcție de recoltă și de tipul de sol);

(h) împrăștierea de azot și de fosfor cu îngrășămintă chimică și alți fertilizanți pe fiecare teren.

Planurile sunt revizuite în termen de șapte zile de la orice modificare survenită în practicile agricole, pentru a se asigura conformitatea planurilor cu practicile agricole reale.

(4) Fiecare exploatație pregătește registre despre fertilizare, inclusiv informații despre gestionarea apelor murdare. Acestea sunt înaintate autorității competente pentru fiecare an calendaristic.

(5) Fiecare exploatație cu pășuni care beneficiază de o derogare individuală acceptă supunerea la control a cererii prevăzute la articolul 4 alineatul (1), a planului de fertilizare și a registrelor despre fertilizare.

(6) Fiecare exploatație care beneficiază de o derogare individuală efectuează o analiză a concentrației de azot și de fosfor din sol cel puțin o dată la patru ani pentru fiecare zonă omogenă a exploatației, având în vedere rotația culturilor și caracteristicile solului. Este obligatorie cel puțin o analiză la fiecare 5 hectare de teren.

(7) În toamna de dinaintea cultivării cu iarbă nu se împrăștie efluenți.

Articolul 6**Gestionarea terenurilor**

Cel puțin 80 % din terenul disponibil pentru împrăștierea efluenților în cadrul exploatațiilor se cultivă cu iarbă. Agricultorii care beneficiază de o derogare individuală iau următoarele măsuri:

(a) pășunile temporare sunt arate primăvara;

(b) cultura de iarbă arată este urmată imediat, pe toate tipurile de sol, de o cultură cu un necesar ridicat de azot;

- (c) rotația culturilor nu include plante leguminoase sau alte plante care fixează azotul atmosferic. Totuși, această dispoziție nu se aplică în cazul trifoiului cultivat pe pășunile unde acesta reprezintă mai puțin de 50 % din cultură și al cerealelor și al mazării care sunt semănate cu iarbă.

Articolul 7

Alte măsuri

Irlanda se asigură că utilizarea derogării nu aduce atingere măsurilor necesare pentru respectarea celorlalte norme legislative comunitare din domeniul mediului.

Articolul 8

Monitorizare

- (1) Autoritatea competentă întocmește și actualizează anual hărți indicând procentul de exploatații cu pășuni, procentul de animale și procentul de terenuri agricole acoperite de derogare individuală, din fiecare ținut. Aceste hărți sunt prezentate Comisiei în fiecare an, primul termen fiind 1 martie 2008.
- (2) Monitorizarea exploatațiilor cuprinse în programul de acțiune și reglementate de derogare se realizează la bazinele hidrografice înființate în scopul monitorizării agricole, în conformitate cu programul de acțiune din Irlanda. Bazinele hidrografice luate ca referință pentru monitorizare sunt reprezentative pentru diferitele tipuri de soluri, niveluri de intensitate și practici de fertilizare.
- (3) Studiul și analiza continuă a elementelor nutritive furnizează date privind utilizarea locală a terenurilor, rotațiile de culturi și practicile agricole din exploatațiile care beneficiază de derogări individuale. Aceste date pot fi utilizate pentru a calcula, pe bază de model, amplexarea levigării de nitrați și a pierderilor de fosfor în cazul terenurilor unde se împrăștie anual, din efluenții proveniți de la animale erbivore, până la 250 kg de azot pe hectar.
- (4) Monitorizarea apelor subterane de mică adâncime, a apei din sol, a apelor uzate și a cursurilor de apă din exploatații care aparțin bazinelor hidrografice, înființate în scopul monitorizării agricole, furnizează date privind concentrația de nitrați și de fosfor din apa care părăsește rizosfera și pătrunde în apele subterane și de suprafață.
- (5) Se realizează o monitorizare consolidată a apelor pentru bazinele hidrografice agricole situate în apropierea lacurilor celor mai vulnerabile și a acviferelor deosebit de vulnerabile.
- (6) Se realizează un studiu în vederea colectării, până la sfârșitul perioadei de derogare, de informații științifice detaliate despre sistemele de cultivare intensivă a pășunilor din Irlanda. Acest studiu se va concentra, mai ales, asupra levigării de nitrați în tipuri de sol vulnerabile (nisip și argilă nisipoasă), sub influența sistemelor intensive de producție a lactatelor, în zone reprezentative.

Articolul 9

Controale

- (1) Autoritatea națională competentă efectuează controale administrative la toate exploatațiile care beneficiază de o derogare individuală, pentru a evalua respectarea cantității maxime de 250 kg de azot pe hectar pe an din efluenții proveniți de la complexe zootehnice de erbivore, a ratelor maxime de fertilizare cu azot și fosfor și a condițiilor de utilizare a terenului.
- (2) Se stabilește un program de inspecții pe teren, alcătuit pe baza analizei de risc, a rezultatelor controalelor din anii precedenți și a rezultatelor controalelor generale aleatorii prevăzute de legislația de punere în aplicare a Directivei 91/676/CEE. Inspecțiile efectuate pe teren vizează cel puțin 3 % din exploatațiile care beneficiază de o derogare individuală pe baza condițiilor stabilite la articolele 5 și 6.

Articolul 10

Reportare

- (1) Autoritatea competentă prezintă Comisiei, în fiecare an, rezultatele monitorizării, împreună cu un raport concis asupra evoluției calității apei și asupra practicii de evaluare. Raportul oferă informații despre modul în care se efectuează evaluarea punerii în aplicare a condițiilor de derogare, prin controale la nivelul de exploatație, și conține informații despre exploatațiile necorespunzătoare pe baza rezultatelor inspecțiilor administrative și de pe teren. Primul raport se transmite până în iunie 2008; ulterior, raportul se transmite în fiecare an, până în luna iunie.
- (2) Rezultatele astfel obținute vor fi luate în considerare de Comisie în vederea unei eventuale noi cereri de derogare.

Articolul 11

Aplicare

Prezenta decizie se aplică în contextul programului de acțiune din Irlanda, astfel cum a fost pus în aplicare în *European Communities (Good Agricultural Practice for the Protection of Waters) Regulations, 2006 (Statutory Instrument Number 378 of 2006)* din 18 iulie 2006. Decizia expiră la 17 iulie 2010.

Articolul 12

Prezenta decizie se adresează Irlandei.

Adoptată la Bruxelles, 22 octombrie 2007.

Pentru Comisie
Stavros DIMAS
Membru al Comisiei